

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ЗВО

Вінницького національного медичного
університету ім. М.І. Пирогова,
д.мед.н., професор

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

«28»

01

2026р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Микитюк Юлії Михайлівни на тему: «Ендотеліальна
дисфункція при SARS-CoV-2 – асоційованій пневмонії у дітей»,
що представлена на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 228 «Педіатрія»**

Комісія створена на засіданні кафедри педіатрії № 2, протокол №6 від 31.12.2025 р., у складі: Пипа Лариса Володимирівна, доктор медичних наук, професор, завідувачка кафедри педіатрії, акушерства та гінекології ФПО, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова (голова) та рецензенти – Мантак Галина Іванівна, кандидат медичних наук, доцент ЗВО кафедри педіатрії № 2, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова та Хромих Катерина Вадимівна, кандидат медичних наук, доцент ЗВО кафедри педіатрії № 2, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова, проаналізувала результати виконання здобувачем ступеня доктора філософії, аспіранткою кафедри педіатрії № 2 ВНМУ ім. М.І. Пирогова Микитюк Юлією Михайлівною освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомилась з текстом дисертації, опублікованими науковими статтями та тезами за темою дисертації, висновками комітету з біоетики Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (протокол № 4 від 18.05.2023 та протокол № 11

від 19.11.2025), а також заслухала доповідь здобувача у вигляді публічної презентації дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри педіатрії № 2 та відповіді здобувача на запитання учасників наукового зібрання.

Актуальність обраної теми дисертації.

Наше дослідження присвячене вирішенню актуальної задачі сучасної педіатрії – науковому обґрунтуванню та удосконаленню діагностики ендотеліальної дисфункції у дітей, хворих на SARS-CoV-2–асоційовану пневмонію, та прогнозування перебігу захворювання шляхом визначення загальноклінічних показників, біохімічних маркерів активності інфекційно-запального процесу, показників коагулограми, лабораторних маркерів ендотеліальної дисфункції (ендотелін-1, VEGF), інструментальних параметрів (TKIM та FMD), а також поліморфізму гена JAK2^{V617F}.

Пневмонія у дітей і надалі посідає провідне місце серед причин дитячої захворюваності та смертності, формуючи значну частку госпіталізацій у структурі респіраторних хвороб. За даними ВООЗ, близько 15 % смертей серед дітей віком до п'яти років зумовлені пневмонією, що означає, що у світі від запалення легень щохвилини помирають двоє дітей. В Україні ситуація також залишається тривожною: кожні три дні від пневмонії помирає одна дитина молодше чотирьох років. Показник смертності дітей до п'яти років становить 12,11 на 1 тис. новонароджених, що значно перевищує середній показник у країнах Західної Європи. Пандемія SARS-CoV-2 суттєво змінила епідеміологію респіраторних інфекцій у дитячому віці, зумовивши збільшення частоти вірусних уражень легень, тяжких форм перебігу пневмонії та пов'язаних із нею ускладнень. У цих умовах зростає потреба у глибокому вивченні патогенетичних механізмів SARS-CoV-2–асоційованого пошкодження дихальної системи та розробці інформативних діагностичних маркерів тяжкості перебігу інфекції.

Однією з центральних ланок патогенезу SARS-CoV-2–асоційованої пневмонії є ендотеліальна дисфункція. Вірус уражає не лише клітини респіраторного епітелію, а й судинний ендотелій через зв'язування з рецептором

ACE2, експресованим у мікро- та макросудинах, альвеолярному епітелію, тканинах нирок, кишечника та міокарда. Подальший розвиток ендотеліиту, мікротромбозів, порушення мікроциркуляції та активації коагуляційного каскаду є ключовими механізмами формування тяжкого перебігу інфекції, проте специфічні особливості цих процесів у дітей досі недостатньо вивчені.

Патогенез SARS-CoV-2-асоційованої пневмонії у дитячому віці визначається поєднанням прямих вірусних ушкоджень альвеолярного епітелію з гіперактивацією імунної відповіді та надмірним вивільненням прозапальних цитокінів (IL-1, IL-6, TNF- α). Під впливом цитокінів ендотеліальні клітини посилюють експресію адгезивних молекул (VCAM-1, ICAM-1, E-селектину), фактору фон Віллебранда та інгібіторів фібринолізу, що сприяє тромбоутворенню і ще більше поглиблює порушення тканинної перфузії. Ці зміни асоціюються з підвищеним ризиком розвитку гострого респіраторного дистрес-синдрому, поліорганної дисфункції та постковідних ускладнень, однак їх частота та прояви у дітей вивчені недостатньо.

Суттєве значення для оцінки стану ендотелію мають біохімічні маркери — ендотелін-1 (ET-1), фактор росту судинного ендотелію (VEGF), прозапальні цитокіни, а також показники згортання крові (Д-димер, МНВ, ПТЧ, фібриноген). Незважаючи на наявність великої кількості робіт, присвячених дорослим пацієнтам, дані щодо їхнього діагностичного та прогностичного значення у дітей є обмеженими, що зумовлює актуальність подальших досліджень.

Окремої уваги заслуговують генетичні чинники, зокрема поліморфізм гена JAK2^{V617F}, який впливає на судинну реактивність і визначає індивідуальну схильність до ендотеліального ушкодження в умовах вірусно-запального процесу. Це дослідження є важливим кроком до формування персоналізованих підходів у діагностиці та прогнозуванні SARS-CoV-2-асоційованої пневмонії у дітей.

На сьогодні відсутня достатня кількість досліджень, спрямованих на комплексну оцінку маркерів ендотеліальної дисфункції у дітей, хворих на SARS-CoV-2-асоційовану пневмонію. Не вивченим залишається питання

індивідуалізації прогнозу даних пацієнтів. У зв'язку з цим вивчення вказаних питань є актуальним, має практичне та соціально-економічне значення.

Таким чином, комплексне дослідження ендотеліальної дисфункції у дітей із SARS-CoV-2–асоційованою негоспітальною пневмонією, визначення її лабораторних та інструментальних маркерів є актуальним, своєчасним і має важливе теоретичне та практичне значення для удосконалення діагностики, прогнозування та профілактики ускладнень у дітей.

Тому, дисертаційне дослідження Микитюк Юлії Михайлівни на тему: «Ендотеліальна дисфункція при SARS-CoV-2 – асоційованій пневмонії у дітей», незаперечно є своєчасним та актуальним для педіатрії, як в теоретичному, так і в практичному сенсі.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та відповідності темі дисертації.

Робота в цілому подана як суцільне закінчене наукове дослідження, присвячене підвищенню ефективності діагностики ендотеліальної дисфункції при SARS-CoV-2 – асоційованій пневмонії у дітей та розробки комплексного, патогенетично обґрунтованого його прогнозу. Дисертаційна робота виконана на сучасному науково-практичному рівні і базується на достатній, для вирішення поставлених задач, кількості клінічних спостережень.

Методи досліджень, що використані в роботі, є сучасними, інформативними і адекватні поставленим завданням. У відповідності до завдань дослідження було виконано визначення біохімічних (ендотелін-1, VEGF) та інструментальних (TKIM, FMD) маркерів ендотеліальної дисфункції та визначено поліморфізм гена JAK2^{V617F} у дітей, хворих на негоспітальну пневмонію, що асоційована з SARS-CoV-2. Проведено проспективний аналіз 160 карт стаціонарних хворих за період 2022-2023 рр., контрольну групу становили 40 практично здорових дітей подібного віку й статі, які не мали клінічних ознак

захворювання органів дихання та батьки яких надали згоду на обстеження. Здобувачем використано загальноновизнані та апробовані методи дослідження: клінічний (вивчення скарг, анамнезу життя, анамнезу захворювання, даних об'єктивного обстеження); загальнокліні (ЗАК, біохімія крові), імуноферментний (визначення рівня IL-1, IL-6, ендотелін-1, VEGF); полімеразної ланцюгової реакції (поліморфізм гена JAK2^{V617F}); ультразвукової доплерографії (TKIM, FMD); статистичний (за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel, з використанням ліцензованих програм статистичної системи IBM SPSS Statistics Version 26.0 із застосуванням параметричних і непараметричних методів). Перевірку розподілу на відповідність закону Гаусса виконували за допомогою критерію Шапіро-Вілکا. Достовірність різниці значень між незалежними кількісними величинами при правильному розподілі визначали за допомогою критерію Стюдента для незалежних величин, для даних, що наведені у відсотках, – точний метод Фішера, а в інших випадках – за допомогою U-критерія Мана-Уїтні. Достовірними вважали значення $P < 0,05$. Для визначення сили та напрямку зв'язку між показниками в досліджуваних групах застосовували кореляційний аналіз (при параметричному розподілі даних – парну кореляцію Пірсона, а при непараметричному розподілі ознак – рангову кореляцію Спірмена). Для кількісної оцінки подій визначали показник відношення ризиків та його 95 % довірчий інтервал. Оцінку ступеня впливу факторних ознак здійснювали за показником відношення шансів (OR) із довірчим інтервалом 95 %.

Статистична обробка первинного цифрового матеріалу проведена коректно, підтверджена статистична значимість отриманих результатів. Назва дисертації відповідає її змісту. Основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, базуються на фактичних даних, є логічним підсумком отриманих результатів досліджень.

Наукові положення базуються на аналізі великого масиву джерел літератури, включаючи провідні дослідження з обраної проблематики в

рецензованих фахових виданнях. Висновки та рекомендації засновані на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність.

Отримані результати дослідження доповнюють напрацювання інших авторів із обраної теми та обґрунтовано доводять необхідність оцінки маркерів ендотеліальної дисфункції у веденні та комплексному прогнозу дітей, хворих на SARS-CoV-2 – асоційовану пневмонію.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 8 наукових працях, серед яких 5 у моноавторстві; 3 статті опубліковано у наукових фахових журналах України (серед яких 2 включено до міжнародної наукометричної бази SCOPUS); 5 тез у матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій (України, Нідерландів, Італії, Австрії). Результати дослідження презентувалися на 8 науково-практичних конференціях професійного спрямування, що дозволило впровадити їх у навчальний та лікувальний процес.

Безпосередній особистий внесок здобувача до наукових публікацій є наступним:

- наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Дудник, В.М., Микитюк, Ю.М. (2025). Аналіз лабораторних та інструментальних маркерів ендотеліальної дисфункції в дітей із SARS-CoV-2-асоційованою пневмонією, її взаємозв'язок із поліморфізмом гена JAK2 V617F. *Ukrainian Journal of Perinatology and Pediatrics*, 2(102), 80-86. [https://doi.org/10.15574/PP.2025.2\(102\).8086](https://doi.org/10.15574/PP.2025.2(102).8086) Видання індексується в міжнародній наукометричній базі SCOPUS. Здобувачем виконано збір матеріалів дослідження, статистична обробка отриманих результатів, описання результатів, написано основний текст статті.

2. Dudnyk, V.M., Mykytyuk, Y.M. (2025). Endothelial dysfunction in children with SARS-CoV-2-associated pneumonia and its dependence on the activity of the infectious-inflammatory process. *Сучасна педіатрія. Україна*, 3(147), 29-34.

[https://doi.org/10.15574/SP.2025.3\(147\).2934](https://doi.org/10.15574/SP.2025.3(147).2934) Видання індексується в міжнародній наукометричній базі SCOPUS. Здобувачем виконано збір матеріалів дослідження, статистична обробка отриманих результатів, описання результатів, написано основний текст статті.

3. Дудник, В.М., Микитюк, Ю.М. (2025). Ендотеліальна дисфункція у дітей із SARS-CoV-2-асоційованою пневмонією та її порівняння з показниками системи згортання крові. *Проблеми клінічної педіатрії*, 2(68), 76-81. <https://doi.org/10.24144/1998-6475.2025.68.76-81> Видання включено до переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»). Здобувачем виконано збір матеріалів дослідження, статистична обробка отриманих результатів, описання результатів, написано основний текст статті.

- наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

4. Микитюк, Ю.М. Характеристика клінічних показників у дітей, хворих на SARS-CoV-2-асоційовану пневмонію. *Матеріали Науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю «Молодіжна наука – 2024»*. Вінниця, 17 травня 2024, С. 25-26. Здобувач особисто провів збір матеріалу, аналіз літературних джерел та оформив тези.

5. Микитюк, Ю.М. Маркери ендотеліальної дисфункції у дітей з SARS-CoV-2-асоційованою пневмонією. *Матеріали Науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю «Молодіжна наука – 2025»*. Вінниця, 19 травня 2025, С. 1-2. Здобувач особисто провів збір матеріалу, аналіз літературних джерел та оформив тези.

6. Микитюк, Ю.М. Сучасні діагностичні підходи до виявлення ендотеліальної дисфункції у дітей з пневмонією, асоційованою з SARS-CoV. *Міжнародна науково-практична конференція “Science, Technology and Culture: From Tradition to Digital Future”*. Відень, Австрія, 8-10 грудня 2025, С. 51-56. Здобувач особисто провів збір матеріалу, аналіз літературних джерел та оформив тези.

7. Микитюк, Ю.М. Лабораторні показники ендотеліальної дисфункції у дітей із SARS-CoV-2-асоційованою пневмонією залежно від тяжкості перебігу та рівня запальних процесів. *XIII International Science Conference «Science and New Technologies: Problems and Ways to Solve Them»*. Роттердам, Нідерланди, 31 березня – 2 квітня 2025, С. 103-105. Здобувач особисто провів збір матеріалу, аналіз літературних джерел та оформив тези.

8. Микитюк, Ю.М. Стратифікація ризику та прогнозування варіантів перебігу SARS-CoV-2-асоційованої пневмонії у дітей за показниками ендотеліальної дисфункції. *IV Міжнародна науково-практична конференція «Scientific Innovation: Theoretical Insights and Practical Impacts»*. Неаполь, Італія, 8-10 грудня 2025, С. 314-316. Здобувач особисто провів збір матеріалу, аналіз літературних джерел та оформив тези.

У зазначених наукових публікаціях повністю представлено результати дисертаційного дослідження, а також основні положення, висновки та практичні рекомендації, що з них випливають.

Результати досліджень, що включені до дисертації, оприлюднені на таких конференціях: «Новітні технології в педіатричній науці, практиці, сімейній медицині та освіті», присвяченій пам'яті академіка АМН України Б.Я. Резніка (Одеса, Україна, 27-29 квітня 2023 р.); Науково-практичній конференції молодих вчених з міжнародною участю «Молодіжна наука – 2024» (Вінниця, Україна, 2024 р.); Науково-практичній конференції молодих вчених з міжнародною участю «Молодіжна наука – 2025» (Вінниця, Україна, 19 травня 2025 р.); Заочній міжнародній науково-практичній конференції “Science, Technology and Culture: From Tradition to Digital Future” (Відень, Австрія, 8-10 грудня 2025 р.); XIII International Science Conference «Science and New Technologies: Problems and Ways to Solve Them» (Rotterdam, Netherlands, 31 березня – 2 квітня 2025 р.); IV International Scientific and Practical Conference «Scientific Innovation: Theoretical Insights and Practical Impacts» (Неаполь, Італія, 8-10 грудня 2025 р.); XXV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні питання педіатрії» (Сідельниковських читань), Київ, Україна, 2023 р.; XXVI

Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні питання педіатрії» (Сідельниковських читань), Київ, Україна, 2024 р.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Дисертаційна робота є фрагментом наукового дослідження кафедри педіатрії № 2 ВНМУ ім. М.І. Пирогова «Удосконалення діагностики, лікування та визначення прогнозу різних соматичних та орфанних захворювань у дітей», номер державної реєстрації № 0119U000327 та «Надання медичної допомоги дітям із загальними та рідкісними захворюваннями на засадах доказової медицини», номер державної реєстрації № 0124U001369.

Дослідження є вагомим для педіатричної науки та відкриває нові можливості для удосконалення діагностики ендотеліальної дисфункції при SARS-CoV-2-асоційованій пневмонії у дітей, оскільки спрямоване на впровадження сучасних методів її оцінки та прогнозування тяжкості перебігу захворювання.

Отримані дисертантом результати суттєво доповнюють наявні уявлення про роль ендотеліального ушкодження та системної запальної відповіді при SARS-CoV-2-асоційованій пневмонії у дітей, надають нових важливих відомостей щодо змін рівнів ендотеліну-1, VEGF, прозапальних цитокінів та інструментальних показників судинної реактивності, а також свідчать про можливу модифікуючу роль поліморфізму гена JAK2V617F, у формуванні індивідуальної схильності до розвитку ендотеліальної дисфункції в умовах вірусного запалення. Отримані дані формують доказову базу для раннього виявлення дітей із високим ризиком тяжкого перебігу та розвитку ускладнень.

Важливе практичне значення результатів дослідження полягає у доцільності включення визначення маркерів ендотеліальної дисфункції (VEGF і ендотеліну-1), показників системного запалення (ІЛ-1, ІЛ-6) та інструментальних методів оцінки судинної функції (TKIM, FMD) до комплексного обстеження дітей, хворих на SARS-CoV-2-асоційовану негоспітальну пневмонію. Практична цінність роботи також полягає у

встановленні значущості визначення цих показників як інформативних предикторів тяжкого перебігу, що є важливим для формування індивідуалізованого прогнозу та оптимізації тактики ведення пацієнтів.

Результати дослідження використовуються у практичній роботі КНП «Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня Вінницької обласної ради»; КНП «Вінницька обласна дитяча клінічна інфекційна лікарня Вінницької обласної ради»; КНП «Міська дитяча клінічна лікарня» Чернівецької міської ради», м. Чернівці; КНП «1 Територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Миколая». Матеріали дисертаційної роботи впроваджено у навчальний процес кафедри педіатрії № 2 Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова МОЗ України; кафедри педіатрії та медичної генетики Буковинського державного медичного університету МОЗ України; кафедри педіатрії № 2 Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.

Дисертація Микитюк Юлії Михайлівни викладена українською мовою, побудована за класичною схемою і оформлена згідно існуючих вимог.

Дисертація у вигляді рукопису викладена українською мовою на 200 сторінках (з них 155 сторінок залікового машинописного тексту) та складається з анотації українською та англійською мовами, змісту, переліку умовних скорочень, вступу, огляду літератури, опису матеріалів і методів дослідження, трьох розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, а також списку використаних джерел (з них 23 кирилицею та 180 латиницею) та 2 додатків. Дисертаційне дослідження містить 21 рисунок і 79 таблиць. Дисертаційна робота написана автором із використанням зрозумілих формулювань та логічних заключень. В дисертації обґрунтовано актуальність теми, висвітлені мета, завдання роботи, її наукова новизна та практичне значення. В анотаціях українською та англійською мовами представлена вирішена науково-практична задача, стисло викладені

основні положення дисертаційної роботи, зазначені її наукова новизна, практичне значення та вказані ключові слова.

У «Вступі» дисертації автор переконливо доводить актуальність теми, завдання роботи та її зв'язок з науковими програмами, визначені конкретні завдання дослідження, дана характеристика об'єкту та предмету дослідження.

Представлені відомості про наукову новизну роботи, практичне значення, апробацію матеріалів дисертації на наукових та науково-практичних конференціях, впровадження їх в практику закладів охорони здоров'я, закладів вищої освіти України. Вступ викладено на 8 сторінках.

Розділ 1 (Огляд літератури) побудований на аналізі сучасних джерел інформації (203 джерела, у тому числі 23 - кирилицею, 180 - латиницею) та свідчить про вміння дисертанта працювати з літературою, добре володіння методами аналізу та синтезу наукової інформації. У двох підрозділах огляду літератури наведено сучасні дані щодо епідеміології, етіології, патогенезу, клінічних особливостей, діагностики та прогнозування негоспітальної пневмонії у дітей, з акцентом на особливості SARS-CoV-2-асоційованої пневмонії. Окремо висвітлено роль ендотеліальної дисфункції, системної запальної відповіді та порушень гемостазу/гіперкоагуляції у формуванні тяжкого перебігу, а також узагальнено відомості про лабораторні (ендотелін-1, VEGF, прозапальні цитокіни) та інструментальні (FMD, TKIM) маркери ендотеліального ушкодження і їх потенційну діагностичну та прогностичну значущість; наведено сучасні уявлення, що генетичні чинники, зокрема поліморфізм JAK2V617F, можуть асоціюватися з варіабельністю судинної реактивності при вірусному запаленні. Даний розділ закінчується резюме, з якого можна зрозуміти, чому автором обрані мета та завдання роботи. Розділ викладено на 26 сторінках.

В розділі «Дизайн, матеріали та методи дослідження» детально наведені характеристики обстежених хворих на SARS-CoV-2 асоційовану пневмонію, застосованих методів дослідження, а також подані критерії включення та виключення з дослідження. Автор детально описує нормативні документи та клінічні настанови, за якими здійснював верифікацію діагнозів та застосовував

методи обстеження. Зазначено, комітетом з питань біомедичної етики Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (протокол № 4 від 18.05.2023 та протокол № 11 від 19.11.2025), встановлено, що проведені дослідження відповідають біотичним і морально-правовим вимогам Гельсінської декларації, Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину (1977), відповідним положенням ВООЗ та законам України.

Розділ викладено на 21 сторінці та складається з двох підрозділів: у першому наведено клінічну та параклінічну характеристику обстежених дітей, у другому детально описано клініко-лабораторні, інструментальні та статистичні методи дослідження. Розділ ілюстровано 15 таблицями та 1 рисунком. Основні результати проведеної дисертантом роботи знайшли своє відображення у 3, 4 та 5 розділах дисертації. Саме в них Микитюк Ю.М. характеризує зміни лабораторних показників у дітей, хворих на SARS-CoV-2 асоційовану пневмонію. Всі вказані розділи роботи закінчуються формулюванням резюме, які додатково підкреслюють важливість результатів досліджень.

Розділ 3 «Особливості ендотеліальної дисфункції у дітей з SARS-CoV-2 – асоційованою пневмонією, взаємозв'язок з активністю інфекційно-запального процесу, показниками системи згортання крові» складається із двох підрозділів і викладений на 24 сторінках тексту.

Перший його підрозділ «Аналіз лабораторних маркерів ендотеліальної дисфункції у дітей, хворих на SARS-CoV-2 асоційовану пневмонію» викладений на 9 сторінках тексту, містить 11 таблиць. У даному підрозділі автор проаналізував рівні ендотеліну-1 та VEGF залежно від статі, віку і тяжкості перебігу захворювання, а також оцінив їх взаємозв'язок із показниками активності інфекційно-запального процесу та окремими параметрами коагулограми. Представлено аналіз квартильного розподілу прозапальних маркерів і показників гемостазу з визначенням статистично значущих відмінностей, а також кореляційні зв'язки лабораторних маркерів ендотеліальної дисфункції з маркерами системного запалення і тромботичних порушень.

Другий підрозділ «Аналіз інструментальних маркерів ендотеліальної дисфункції у дітей з SARS-COV-2 – асоційованою пневмонією», викладений на 15 сторінках тексту, містить 17 таблиць. Підрозділ присвячений оцінці ТКІМ та FMD. У цій частині роботи автор детально охарактеризував відмінності інструментальних показників у дітей основної групи порівняно з контрольною групою, їх залежність від віку, тяжкості перебігу, рівнів СРП, прокальцитоніну, фібриногену, прозапальних цитокінів та Д-димеру, а також навів аналіз взаємозв'язку між лабораторними (ендотелін-1 та VEGF) та інструментальними маркерами ендотеліальної дисфункції, зокрема зіставлення за квантилями ТКІМ/FMD і результати кореляційного аналізу.

Розділ 4 «Особливості лабораторних та інструментальних маркерів ендотеліальних порушень у дітей, хворих на SARS-CoV-2 асоційовану пневмонію, з урахуванням поліморфізму гена JAK2^{V617F}» викладений на 12 сторінках та містить 16 таблиць, які додатково підкреслюють важливість проблеми, яку підняла автор у роботі. Дисертант вперше в Україні вивчила клінічну та прогностичну значущість поліморфізму гена JAK2^{V617F} у дітей, хворих на SARS-CoV-2–асоційовану негоспітальну пневмонію. Автором проведено співставлення частоти виявлення поліморфізму JAK2^{V617F} у дітей основної групи з клінічними характеристиками перебігу захворювання, зокрема віком, статтю, ступенем тяжкості, наявністю ускладнень, локалізацією та поширеністю патологічного процесу в легенях, а також вираженістю дихальної недостатності. Автором здійснено аналіз взаємозв'язку поліморфізму гена JAK2^{V617F} з активністю інфекційно-запального процесу та показниками системи згортання крові, а також проведено співставлення лабораторних маркерів ендотеліальної дисфункції (ендотелін-1, VEGF) та інструментальних показників судинної реактивності (ТКІМ, FMD) у дітей із наявністю та відсутністю даного поліморфізму. Встановлено, що наявність поліморфізму JAK2^{V617F} асоціюється з більш тяжким та ускладненим перебігом SARS-CoV-2–асоційованої пневмонії, вищою активністю системного запалення, гіперкоагуляційними порушеннями та більш вираженими ознаками ендотеліальної дисфункції.

Розділ 5 «Прогнозування перебігу захворювання та інформаційна цінність окремих маркерів ендотеліальної дисфункції у дітей з SARS-CoV2-пневмонією»

Розділ представлений на 34 сторінках, містить 20 таблиць та 20 рисунків. У розділі представлено результати прогностичного аналізу лабораторних та інструментальних маркерів ендотеліальної дисфункції у дітей основної групи з оцінкою їх зв'язку з клінічними характеристиками перебігу SARS-CoV-2-асоційованої пневмонії.

Автором здійснено стратифікацію ризику тяжкого та ускладненого перебігу, двобічного ураження легень, поширеності процесу (зокрема дольової форми) та тяжкої дихальної недостатності залежно від квартильних інтервалів ендотеліну-1, VEGF, TKIM та FMD із поданням відношення шансів (OR) та 95 % довірчих інтервалів. Додатково виконано оцінку дискримінаційної здатності досліджуваних показників за допомогою ROC-аналізу (AUC, чутливість, специфічність), що дозволило визначити найбільш інформативні маркери для прогнозування несприятливих варіантів перебігу захворювання.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» дисертант проводить ретельний аналіз результатів власної роботи. Цей розділ дає вичерпне уявлення про методологічні підходи, характер і результати проведених нею досліджень.

Основні результати роботи сформульовані автором у **6 висновках**. Вони конкретні, містять відповіді на поставлені задачі дослідження, базуються на цифрових даних та засвідчують важливість обраної теми.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Результати дисертаційного дослідження та практичні рекомендації, які на них ґрунтуються можуть бути рекомендовані до використання у практичній діяльності закладів охорони здоров'я первинної, вторинної ланки та високоспеціалізованих медичних закладах.

В **Додатках** дисертації наведені наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації та наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; акти впровадження результатів дисертаційної роботи в навчальний процес та практичну діяльність (загалом 7 актів впровадження).

Первинна документація дисертаційної роботи представлена в повному об'ємі і повністю відповідає змісту дисертаційного дослідження. Перевірка первинної документації показала повну вірогідність усіх первинних документів. Під час перевірки узагальнених даних з фактичним матеріалом виявлена їх повна відповідність.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Результати дисертаційного дослідження та практичні рекомендації, які на них ґрунтуються. Можуть бути рекомендовані до використання у навчально-методичній та науковій роботі кафедр педіатрії закладів вищої освіти України, а також у практичній діяльності закладів охорони здоров'я первинної, вторинної ланки та високоспеціалізованих медичних закладів.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності

Автор не порушувала принципи академічної доброчесності при виконанні дисертаційного дослідження та написання роботи. Рукопис дисертації Микитюк Юлії Михайлівни на тему: «Ендотеліальна дисфункція при SARS-COV-2 – асоційованій пневмонії у дітей» обсягом 200 сторінок друкованого тексту було перевірено на плагіат програмним засобом «StrikePlagiarism.com». За результатами перевірки тексту дисертації не виявлено ознак плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальсифікації даних. Рівень оригінальності становить 93,25 %. За перевіркою посилань комп'ютерною програмою визначено, що наявні окремі співпадіння з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та загальноживаними фразами.

Результати обговорення презентації на засіданні кафедри (структурного підрозділу).

Під час обговорення презентації на засіданні кафедри встановлено, що дисертант у повному обсязі володіє матеріалами дисертаційного дослідження. надає ґрунтовні відповіді на поставлені запитання, пов'язані із дисертаційною роботою, чітко дотримується встановлених вимог до тривалості доповіді. Інформація, представлена у доповіді та презентації, відповідає матеріалам дисертаційного дослідження.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

За основними змістовними ознаками, актуальністю, науковою новизною та обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, висвітленню результатів роботи у вітчизняних та закордонних періодичних наукових виданнях, структурою та оформленням представлена дисертація Микитюк Юлії Михайлівни на тему: «Ендотеліальна дисфункція при SARS-COV-2 – асоційованій пневмонії у дітей» відповідає усім вимогам згідно наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

На момент проведення фахового семінару для апробації дисертації усі неточності усунені, зауваження враховані. Претензій до дисертанта та його роботи немає. Дисертаційна робота в повній мірі відповідає спеціальності 228 «Педіатрія».

ВИСНОВОК

Дисертація Микитюк Юлії Михайлівни на тему: *«Ендотеліальна дисфункція при SARS-COV-2 – асоційованій пневмонії у дітей»*, що представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія», є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій наведені нові науково обґрунтовані результати проведених особисто здобувачем досліджень щодо вирішення актуальної і

важливої для педіатрії науково-практичної задачі, яка полягала в удосконаленні діагностики ендотеліальної дисфункції при SARS-CoV-2 – асоційованій пневмонії у дітей та прогнозування перебігу захворювання.

Отримані під час виконання дисертаційної роботи результати мають вагоме значення для сучасної педіатрії та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень. За актуальністю, обсягом та змістом проведених досліджень, достовірністю та науковою новизною отриманих результатів, обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, висвітленню результатів роботи у періодичних наукових виданнях, дисертація повною мірою відповідає вимогам.

Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 341 від 21 березня 2022 р., № 502 від 19 травня 2023 р. та № 507 від 3 травня 2024 р. і оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та рекомендується до проведення публічного захисту з метою присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 228 «Педіатрія».

Висновок підготовлено за результатами фахового семінару, який відбувся 28 січня 2026 року на кафедрі педіатрії № 2, за участі фахівців кафедри педіатрії, акушерства та гінекології ФПО Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Головуючий на засіданні кафедри педіатрії №2

д.мед.н., професор, завідувачка кафедри педіатрії, акушерства та гінекології ФПО

ВНМУ ім. М.І. Пирогова

28 січня 2026 року

Підпис *Григор*
Завіряю *Григор*
відділу кадрів
Вінницького національного
медичного університету
ім. М. І. Пирогова
«28» 01 2026

ЛПЗ Лариса ПИПА